

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

CXXII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

enim? Annon virtutes omnes omittere, adeoque ipsâ omissione graviter peccare; annon odisse DEUM, colere Diabolum & *κατ'εως* alias *πασι τὸν κτίοντα*, intellectum imbuere erroribus veritati cœlesti contrariis, voluntatem blasphemii & contemptu legum Divinarum, profanare Sabbathum, proximum maledictis & imprecationibus incessere, odio seipsum consumere, perpetuâ cum fratribus discordiâ, superbiâ, inobedienciâ, impatienriâ, ingratitude, invidiâ, iracundiâ, immisericordiâ, *επιχειρητικῶς* vindictæ cupidine, mendacio, calumniâ flagrare; annon hæc & alia hujusmodi peccata sunt, eaque actualia, etiamsi eorum numero, quæ supra recensuimus, non comprehendantur? Præterea, quamquam lingua damnatorum ignita futura est, non tamen ided loqui & stringere eandem contra justissimum Numen cessabunt, sicut epulo non ided loqui desuit cum Abrahamo. Quemadmodum enim ignis infernalis, corpus ipsum damnatorum & vitam, cui alias intercepto aptus natus est, non extinguet: ita neque corporis operationes & actiones vitales. Et quamquam non occidere manu & furari brachio & mœchari corpore valebunt, animo tamen & intentione hæc singula eos perpetrare non posse, nondum probatum est; quæ tamen interiora peccata æquo pondere cum exterioribus æstimat Christus, Matth. V. 22. 28. 34. 39. 44. Et esto, injuriis damnatos impetere non posse damnationis socios, poterunt tamen DEUM, angelos atque beatos, sicut & appetere rem alienam, id est, æternum beatorum gaudium. Ex quibus omnibus, nisi fallor, ad oculum patet, quam lubricis innitatur fundamentis palmarium hoc, ut prima specie videtur, argumentum, adeoque plus promittat in fronte, quam habet in recessu.

CXXII. Argumentum decimum septimum ex Psal. XLIX. desumptum hoc est: Qualis est mors bestiarum, relata ad vitam, quæ mortem antecessit, talis quoque est interitus impiorum, in respectu ad eorundem vitam consideratus. At illorum mors privatio est omnis actionis vitalis & rejectio à facie hominum. Ergo. Ad quod respondetur, I. hoc argumento concludi, ne quidem vituros amplius esse post mortem damnatos, sive quoad animam, sive quoad totum compositum, si resurrexerint olim, consideratos. Quemadmodum enim oves in cloacas projectæ, vita animæ non

am-

amplius vivunt, corpore verò à morte paulatim cōsumuntur, dō
 nec in nihilum prorsus fuerint redactæ: ita impiorum anima cum
 corpore simul interibit, cadaver verò in infernalem ignem conje-
 ctum, quousque in pulverem abierit, à morte paulatim conficietur.
 Quod quia absurdum est, comparationem Davidicam intra cer-
 tos terminos coerceri, nec ultra scribentis intentionem extendi,
 necesse est. II. Igitur partim ex innatâ vi atque significatione
 vocum, partim ex consideratione contextus, liquidissimè patet,
 primò & immèdiatè nonnisi quoad naturalem mortem, ejusque
 effectum proximum, cessationem scilicet ab actionibus hujus vitæ,
 damnatos ovibus conferri, hoc sensu: *Quamvis impii longam,*
 (vers. 12.) & tantum non perpetuam sibi polliceantur vitam, va-
 na tamen eorundem spes est, (vers. 13.) quia nihilominus, cum
 brutis similem duxerint vitam, brutorum instar interibunt. Et si
 verò (vers. 14.) successores eorum hanc ipsam, quantumvis pessi-
 mam vitam maximâ cū stoliditate collaudent; ipsi tamen nihilo-
 minus (vers. 15) in sepulchrum, (quod, ceu notum est, חַוְוִּי
 frequentissimè dicitur) conduntur, veluti putridæ oves, quæ terra,
 ne in naribus nostris fœteant, obruuntur, ut qui furere contra om-
 nes consueverunt, furere desinant, & qui omnes voraturi erant,
 deinde à terrâ morte ipsi vorentur (quâ loquendi ratione in pri-
 mis ad alteram impiorum partem, corpus respicitur, quod à ver-
 mibus absimitur) & qui tyrannidem in probos crudeliter exer-
 cuerant, ipsorum denique dominium subeant & patiantur. Hoc
 enim est, quod dicitur: *& dominabuntur eis recti manè & figura eorum*
veterascet, in inferno à gloriâ eorum. Lutheri versio: *Aber die From-*
men werden gar bald über sie herrschen / und ihr Dros muß vergehen / in
der Hölle müssen sie bleiben. Quem sensum non certè malè repræ-
 sentat apud Aug. Marloratum Jo. Calvinus: *Valde apposita, inqui-*
ens, similitudo, descendere istos homines in sepulchrum. Nam vix superba
homini sufficit totus orbis; adeo vanis suis sigmentis turgent singuli, ut ferè pro-
prrium sibi solem, aërem, terram seorsim appetant. Ab illo immenso fastu,
quo se longè latèque extendunt Propheta eos, quasi oves, coacervat in sepul-
chrum, & morti pascendor tradit. Sensus ergo est: quum sibi primatum
usurpent inter homines, venturos tamen sub jugum mortis, ut serò discant, de
nihilò se fuisse gloriosos. Nam prostratos jacere sub tyrannide mortis, mise-

rior est servitus ac sedior, quam subesse quibuslibet hominum imperiis. Ea
 miserrima transmutatio est, quod, qui hic in summis agunt deliciis, apud in-
 feros sint futuri pabulum mortis. Ex quibus omnibus palam est, in-
 ferri hinc non posse: impii ovibus assimilantur, in eo, quod per-
 æquè ac oves tandem ex hac vitâ decedere, conditumulo & cessa-
 re à superbis hujus vitæ actionibus illos oportet; Ergo in inferno
 quoque nihil amplius acturi, & sic nec peccaturi sunt. III. Non
 diffitemur, multos ex veteribus de infernalibus pœnis hunc lo-
 cum exposuisse, neque etiam ad eò ipsi refragamur, si quis amplia-
 re vocum significationem & hoc sensu intelligere velit: sicut o-
 ves inutiles sepulcro reponuntur; mors naturalis corpus eorum
 exedit & æterna animam, donec utraque integrum quondam ho-
 minem in inferno depascat. S. Hieronymus, Tom. IIX. pag. 71.
 Sicut oves in inferno positi sunt, mors depascet eos. Merito à mor-
 te depascuntur, qui Christum noluerunt habere pastorem. Et domina-
 buntur eis justi in matutino. In resurrectione. S. Augustinus,
 Tom. IIX. p. 455. Sicut oves in inferno positæ, mors pastor est eis.
 Quibus? illis, quorum via scandalum ipsis. Quibus? illis, qui præsentia so-
 la attendunt, dum futura non cogitant; illis, qui vitam non putant, nisi istam,
 quæ mors dicenda est. Non igitur immerito, tanquam oves in inferno, mor-
 tem habent pastorem. Quid est, mortem habent pastorem? Mors enim ali-
 qua res est, aut aliqua potestas est? Mors nempe separatio animæ à corpore.
 Mors equidem, quam timent homines separatio est animæ à corpore. Mors
 autem verè, quam non timent homines, separatio est animæ à DEO. Et ple-
 rumque cum timent homines istam, quæ separat animam à corpore, incidunt
 in illam, ubi anima separatur à DEO. Hæc est ergo mors. Quomodo au-
 tem mors pastor est illis? Si vita Christus est, mors Diabolus. Habemus au-
 tem multis locis in Scripturâ, quia vita est Christus. Mors autem Diabolus
 est, non quia ipse mors est, sed quia per illum mors. Sive enim illa, in quâ
 lapsus est Adam ipsius persuasione, homini propinata est, sive ista, in quâ sepa-
 ratur anima à corpore; ipsum habent authorem, qui primò per superbiam
 cadens invidit stanti & morte invisibili dejecit stantem, ut etiam morte in visi-
 bili perderet. Ad eum pertinentes, pastorem mortem habent, nos autem, qui
 de futurâ immortalitate cogitamus, & non sine causâ in fronte signum crucis
 Christi portamus, non habemus pastorem, nisi vitam. Infidelium pastor mors,
 fidelium pastor vita. Bernhardus, Serm. II, de verb. Apostoli: non est

est regnum DEI cibis & potus: p. 548. Sicut oves in inferno positi sunt, mors depascet eos. Quam bene, sicut oves? Quia detractio vellere munditiam divitiarum, dure pressequi detonsi, sempiternis nudi deputantur incendiis. Mors depascet eos: quia semper morientur ad vitam & semper vivent ad mortem. Ergo hic caro vermibus, illic anima ignibus deputatur, donec rursus infelici collegio colligati, tormentis penalibus socientur, qui socii fuerunt in vitiis. Ex hodiernis Joh. Brentius, vir, ut prorsus eruditus, ita præcipue in explicandis Scripturæ sensibus sine exemplo felix & jucundus, Tom. III. p. 591. Collocabuntur, inquit David, impii in foveâ, in sepulcro, in inferno, in perpetuâ videlicet inter-necione. Quemadmodum enim grex ovium cogitur in unum stabulum, in quo unâ ita concluduntur, ut non liceat eis, quo libet, evagari: ita impii conjicientur in unam foveam, in unum sepulcrum, hoc est, in infernum, ut ibi perpetuò detenti, non queant amplius evadere, quia mors, non illa tantum corporalis, sed etiam æterna depascet & absorbet eos, immò verò non absorbet, sed cruciatu in sempiternum durabili affliget eos. Quemadmodum Paulus ait, dabunt in interitu æternas pœnas à facie Domini & à gloriâ virtutis ejus, ut nihil aliud reliquum sit, quam quod impii omni suâ fortitudine & robore destituantur, omni suâ fiducia pudefiant, omni suâ gloriâ, quâ fruebantur quondam, exuantur & æternâ perditione crucientur. Sed verò negamus consequentiam: mors æterna depascit damnatos; ergo non peccant; & dicimus contrarium potius sequi. Nam mors æterna amplitudine suâ peccatum includit, sicut §. LVI. ex S. Literarum fundamentis & consensu Augustini atque aliorum probatum est. Neque IV. alia est loci Petrini sententia, quippe in quo bestiali vitæ bestialem convenire exitum pronunciat, quod verò ad peculia-rem exitus modum non est extendendum. Rectè & eleganter ad h. l. Imman. Tremellius & Fr. Junius: *Graphica eorum pictura, in quâ bestiis comparantur, idcirco natâ, ut dum ventri student, sese in laqueos indant perituras. Nihil enim esse istis ignorantius, quamvis, que ignorant, audacissimè vituperent; & fore, ut bestiarum exemplo, iis ipsis voluptatibus, quibus delectantur & Ecclesie catum contaminant, exitium sibi ipsis accersant.*

CXXIII. Ad argumentum decimum octavum, respondetur, I. Non esse unam veterum atque recentiorum de hoc loco Davi-dico interpretando sententiam. LXX. Interpretes verba sequen-tem in modum transferunt: *αἰσὺν ἐν ἑσθίῳ καὶ πότῳ ἐστὶν ἡ ζωὴ αὐτῶν ὡς τῶν κτήνων*; Quam versionem suam facit Augustinus, Tom. IX. p. 179. Eru-

Bb

bestiant